

Omstilling - Lierne kommune

Handlingsplan 2016

Behandlet av styret i Lierne Utvikling AS: 3. februar 2016

Vedtatt av kommunestyret: 16. februar 2016

- Et attraktivt lokalsamfunn med vekstkraft

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	3
1.1 Hva sier omstillingsplanen?.....	3
1.2 Status per 2015.....	3
1.3 Om handlingsplanen.....	3
1.4 Frister for implementering av handlingsplan.....	4
2. Mål	4
2.1 Hovedmål for omstillingsarbeidet.....	4
2.2 Delmål.....	4
2.3 Effektmål.....	5
3. Innsatsområder	6
3.1 Reiseliv, mat og opplevelser.....	6
3.2 Industriell matproduksjon.....	8
3.3 Eksisterende næringsliv.....	9
3.4 Attraktivitet i næringslivet.....	10
3.5 Kompetanse, rekruttering og nettverk.....	11
3.6 Andre prosjekter.....	13
4. Budsjett og finansiering	14

Forrsidebilde er Liporten på Lifjellet. Fotograf: Carina Bergli.

1. Innledning

1.1 Hva sier omstillingsplanen?

Omstillingsplanen beskriver innsatsområder, mål og ressursbruk for omstillingsarbeidet i Lierne 2015-2021. Omstillingsplanen ble på bakgrunn av gjennomført programstatusvurdering og styreseminar revidert i november/desember 2015.

Visjonen for omstillingsarbeidet er ***Et attraktivt lokalsamfunn med vekstkraft.***

Omstillingsplanen beskriver disse seks innsatsområder:

1. Reiseliv, mat og opplevelser
2. Industriell matproduksjon
3. Eksisterende næringsliv
4. Attraktivitet for næringslivet
5. Kompetanse, rekruttering og nettverk
6. Andre prosjekter

1.2 Status per 2015

Det er ved utarbeidelse av Handlingsplan for 2016 ikke utarbeidet årsrapport for 2015. Det er igangsatt enkelte prosjekter i løpet av sommeren og høsten 2015. Av disse nevnes Ringvirkningsanalyse av jakt og fiske i Lierne samt forprosjekt SMB Utvikling. I tillegg er det gitt støtte til en håndfull rene bedriftsutviklingsprosjekter.

1.3 Om handlingsplanen

Det skal utarbeides årlige handlingsplaner. Den opprinnelig handlingsplanen utarbeidet samtidig som omstillingsplanen og søknad om midler til omstillingsarbeidet, gjaldt for perioden juni 2015 til 31.12.2016. I forbindelse med revisjon av omstillingsplanen ble det i perioden november 2015 til januar 2016 utarbeidet en revidert handlingsplan for 2016, sluttbehandlet i styret i Lierne Utvikling den 03.02.2016.

Handlingsplan er en konkretisering av omstillingsplanens innsatsområder i strategier og mulige tiltak. Disse mulige tiltakene skal før de materialiseres i konkrete prosjekter vedtas av besluttende organer i Lierne Utvikling.

1.4 Frister for implementering av handlingsplan

Handlingsplanen for 2016 er gjennomgått i styreseminar den 24. og 25. november 2015. Planforslagene ble bearbeidet videre i styremøter den 08.12.15 og 15.01.16, med sluttbehandling i styret i Lierne Utvikling AS den 03.02.16. Planen skal etter dette behandles av kommunestyret i Lierne. Handlingsplanen gjøres tilgjengelig for allmennheten.

2. Mål

2.1 Hovedmål for omstillingsarbeidet

Bidra til å sikre, skape og utvikle 130 arbeidsplasser i Lierne i løpet av 6 år.

Periodisert og fordelt på innsatsområder vil målet se slik ut:

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Sum
Reiseliv, mat og opplevelser	0	1	1	1	2	2	3	10
Industriell matproduksjon	0	20	5	0	5	5	5	40
Eksisterende næringsliv	0	5	5	10	10	10	10	50
Attraktivitet for næringslivet	0	0	0	0	0	0	0	0
Kompetanse, rekruttering og nettverk	0	0	0	0	0	0	0	0
Andre prosjekter	0	5	5	5	5	5	5	30
Sum arbeidsplasser pr år	0	31	16	16	22	22	23	130

For 2016 er målet 31 nye arbeidsplasser, dokumentert via innrapportering av prosjektleder-rapporter fra enkeltprosjekter.

2.2 Delmål

For 2016 vil omstillingsarbeidet i Lierne arbeide for å oppnå følgende delmål:

- Minimum tre nyetableringer
- Minimum seks bedriftsutviklingsprosjekter i eksisterende næringsliv igangsatt
- Kompetansekartlegging i næringslivet gjennomført
- Minimum to kompetansetiltak igangsatt
- Næringsforening/samarbeidsforum etablert og i drift
- Masterplan reiseliv utarbeidet

2.3 Effektmål

Den direkte effekten av omstillingsarbeidet vil være realiseringen av resultatmålet på 130 nye arbeidsplasser.

Indirekte vil dette legge grunnlaget for ny vekst og optimisme, det vil føre til kompetanseheving og økt bolyst. Lierne-samfunnet vil bli mer attraktivt for etablering av nye bedrifter og legge grunnlaget for netto innflytting.

For å se på hvordan Lierne samfunnet utvikler seg legges det opp til å følge utviklingen innen utvalgte, målbare områder:

Generelle effektmål

- Befolkningsutvikling og demografi

Konkrete effektmål

- Vekst i private arbeidsplasser og økning i omsetning
- Økning i andel lønnsomme foretak
- Måling av samlet omsetning og resultat i de bedriftene som er en del av omstillingsprogramporteføljen

Disse effektmålene skal måles årlig ved å innhente data fra SSB med hensyn på befolkningsutvikling, demografi og økonomisk utvikling i lokale bedrifter. I tillegg skal årlige data fra NHOs Nærings NM og Kommune NM vektlegges.

3. Innsatsområder

3.1 Reiseliv, mat og opplevelser

Målsetting 2016

Innen innsatsområdet Reiseliv, mat og opplevelser skal det i løpet av 2016 etableres 1 ny arbeidsplass i Lierne. Totalt for innsatsområdet skal det fram til 2021 etableres 10 nye arbeidsplasser.

Strategi

- A. **Reisemålsutvikling.** Utvikle Lierne og Namdal som reisemål og styrke reiseliv som basisnæring gjennom å utarbeide en helhetlig plan. Lierne Utvikling skal ta en sentral rolle i dette arbeidet, som også må bygges på erfaringer fra Regionprosjekt Vaajma, ringvirkningsanalyse jakt og fiske og andre prosjekter.
- B. **Lokalmat.** Bedriftsrettede tiltak knyttet til utvikling av nye og videreutvikling av eksisterende matprodukter med utgangspunkt i lokale råvarer og mattradisjoner. Utvikling av samarbeidsrelasjoner, særlig knyttet til markedsføring og salg.
- C. **Opplevelsesprodukter.** Bedriftsrettede tiltak knyttet til utvikling av nye og videreutvikling av eksisterende opplevelsesprodukter innen naturbasert reiseliv. Utvikling av samarbeidsrelasjoner, særlig knyttet til markedsføring og salg.
- D. **Vertskapsrollen.** Økt fokus på profesjonalitet gjennom ulike kompetansehevende tiltak, rettet mot vertskapsrollen, salg og andre tema.
- E. **Landbruk.** Se på mulighetene og potensialet i landbrukssatsing med videreføring av elementer fra prosjekt Fjellandbruket.

Strategi	Tiltak 2016	Prosjektmål 2016	Resultatmål 2016	Budsjett* 2016
A. Reisemåls-utvikling	Avklart interesserte aktører og potensial for vekst. Initiere og gjennomføre prosjekt	Masterplan for reisemål Lierne utarbeidet	0 arbeidsplasser	300 000
B. Lokalmat	• Utviklingsprosjekter innen videreføring og salg av lokal mat • Studietur som viser koblinger mellom mat og opplevelser • Se på muligheter innen distribusjon og salg av lokalmat	Min to pågående prosjekter i lokale bedrifter	1 arbeidsplass	300 000
C. Opplevelses-produkter	• Utviklingsprosjekter innen opplevelsesprodukter • Studietur som viser koblinger mellom mat og opplevelser • Se på muligheter innen distribusjon og salg	Min to pågående prosjekter i lokale bedrifter	0 arbeidsplasser	200 000
D. Vertskapsrollen	Kompetansehevende tiltak/kurs i vertskapsrollen, salg eller andre tema	Min 10 bedrifter har deltatt på tiltak/kurs	0 arbeidsplasser	200 000
E. Landbruk	Utarbeide strategiplan for videreføring av landbrukssatsing	Utarbeidet strategiplan	0 arbeidsplasser	100 000
Sum			1 arbeidsplass	1 100 000

*Prosjekteiernes egenfinansiering samt eventuell annen finansiering i prosjektene kommer i tillegg.

For 2016 avsettes det 500 timer fra administrasjonen til initielt arbeid, prosjektutvikling og oppfølging av prosjekter innen Reiseliv, mat og opplevelser.

3.2 Industriell matproduksjon

Målsetting 2016

Innen innsatsområdet Industriell matproduksjon skal det i løpet av 2016 etableres 20 nye arbeidsplasser i Lierne. Totalt for innsatsområdet skal det fram til 2021 etableres 40 nye arbeidsplasser.

Strategi

- F. **Bedriftsrettede tiltak.** Støtte opp bedriftsrettede tiltak med utgangspunkt i ideer både fra eksisterende bedrifter og nyetableringer.
- G. **Samarbeidsprosjekter og klyngeutvikling.** Tilrettelegge for og støtte samarbeidsprosjekter som gir økt kunnskap og vekst. Legge til rette for klyngeutvikling gjennom proaktivt arbeid.

Strategi	Tiltak 2016	Prosjekt mål 2016	Resultatmål 2016	Budsjett* 2016
F. Bedriftsrettede tiltak	Bidra i utviklingsprosjekt - produktutvikling, markedsutvikling, kompetanseutvikling	Min tre pågående prosjekter	20 arbeidsplasser	6 000 000
G. Samarbeidsprosjekter og klyngeutvikling	Initiere og støtte samarbeidsprosjekter	Min ett pågående prosjekt	0 arbeidsplasser	200 000
Sum			20 arbeidsplasser	6 200 000

*Prosjekteiernes egenfinansiering samt eventuell annen finansiering i prosjektene kommer i tillegg.

For 2016 avsettes det 400 timer fra administrasjonen til initielt arbeid, prosjektutvikling og oppfølging av prosjekter innen Industriell matproduksjon.

3.3 Eksisterende næringsliv

Målsetting 2016

Innen innsatsområdet eksisterende næringsliv skal det i løpet av 2016 etableres 5 nye arbeidsplasser i Lierne. Totalt for innsatsområdet skal det fram til 2021 etableres 50 nye arbeidsplasser.

Strategi

- H. **Proaktivt arbeid.** Proaktivt arbeid mot næringsliv for å høyne ambisjonene, avdekke utviklingspotensial og mulige knoppskytninger samt identifisere utviklingsprosjekter
- I. **Bedriftsrettede tiltak.** Støtte ulike bedriftsrettede tiltak med utgangspunkt i ideer fra bedriftene, herunder også muligheter for økt lokal foredling.

Strategi	Tiltak 2016	Prosjekt mål 2016	Resultatmål 2016	Budsjett* 2016
H. Proaktivt arbeid	Proaktivt arbeid for å avdekke og identifisere utviklingsprosjekter. Følge opp prosjekter fra SMB-utvikling	Min to pågående prosjekter	3 arbeidsplasser	1 690 000
I. Bedriftsrettede tiltak	Støtte utviklingsprosjekter fra bedrifter	Min tre pågående prosjekter	2 arbeidsplasser	1 200 000
Sum			5 arbeidsplasser	2 890 000

*Prosjekteiernes egenfinansiering samt eventuell annen finansiering i prosjektene kommer i tillegg.

For 2016 avsettes det 500 timer fra administrasjonen til initielt arbeid, prosjektutvikling og oppfølging av prosjekter innen Eksisterende næringsliv.

3.4 Attraktivitet i næringslivet

Målsetting 2016

- Gjennomføring av forstudie Næringsvennlig kommune
- Støtte minimum ett utviklingsprosjekt som bidrar til å utvikle infrastruktur for næringsutvikling

Strategi

- J. **Kommunal tilrettelegging.** Bidra til utvikling av kommunal tilrettelegging inkludert relevant næringsareal med nødvendig infrastruktur. Støtte opp under og delfinansiere konkrete infrastrukturprosjekter i tråd med vedtatte retningslinjer.
- K. **Næringsvennlig kommune.** Utvikle og markedsføre Lierne kommune som en næringsvennlig kommune

Strategi	Tiltak 2016	Prosjektmål 2016	Budsjett* 2016
J. Kommunal tilrettelegging	Bidra i og støtte utviklings- og infrastrukturprosjekter	Min ett prosjekt igangsatt	1 000 000
K. Næringsvennlig kommune	Bidra i og støtte forstudie Næringsvennlig kommune	Min ett prosjekt igangsatt	0**
Sum			1 000 000

* Prosjekteiernes egenfinansiering samt eventuell annen finansiering i prosjektene kommer i tillegg.
** Forstudie næringsvennlig kommune er fullfinansiert fra Innovasjon Norge som pilot for revisjon av verktøyet

For 2016 avsettes det 200 timer fra administrasjonen til initielt arbeid, prosjektutvikling og oppfølging av prosjekter innen Attraktivitet i næringslivet.

3.5 Kompetanse, rekruttering og nettverk

Målsetting 2016

- Minimum 10 deltakere på lederopplæring
- Etablering av varig organisert næringsforening/samarbeidsforum
- Gjennomføre forstudie som skal avklare satsing på ungdom og entreprenørskap og uttesting i forprosjekt igangsatt

Strategi

- L. **Kompetansebehov.** Bistå næringslivet i å avdekke behov og etterspørre kunnskap og kompetansehevende tiltak
- M. **Kompetansehevende tiltak.** Initiere og gjennomføre ulike tiltak
- N. **Rekruttering.** Bistå næringslivet i arbeidet for å sikre rekruttering av kompetent arbeidskraft
- O. **Nettverk.** Bidra til å utvikle og holde liv i samhandlingsarenaer for lokalt næringsliv
- P. **Innovasjonskultur og ungdomssatsing.** Motivere til entreprenørskap og innovasjon gjennom hele oppvekstløpet. Engasjere og stimulere endringsagenter og kreative miljø. Utvikle entreprenørielle ferdigheter gjennom å initiere, legge til rette for og gjennomføre ulike kompetansehevende tiltak.

Strategi	Tiltak 2016	Prosjektmål 2016	Budsjett* 2016
L. Kompetansebehov	Bistå næringslivet i å avdekke behov og etterspørre kunnskap og kompetansehevende tiltak	Gjennomført kartlegging	100 000
M. Kompetansehevende tiltak	Initiere og gjennomføre ulike tiltak, blant annet innen lederopplæring	Lederopplæringskurs gjennomført samt ett annet prosjekt oppstartet	100 000
N. Rekruttering	Bistå næringslivet i arbeidet for å sikre rekruttering av kompetent arbeidskraft	Ett prosjekt gjennomført	100 000
O. Nettverk	Tilrettelegge- og være pådriver for samarbeidstiltak, og oppstartsprosess lokal næringsforening.	Min ett prosjekt igangsatt	200 000
P. Innovasjonskultur og ungdomssatsing	Være pådriver i prosesser og prosjektet som kan utvikle innovasjonskultur	Min ett prosjekt igangsatt i samarbeid med relevante aktører som representerer målgruppen ungdom	200 000
Sum			700 000

* Prosjekteiernes egenfinansiering samt eventuell annen finansiering i prosjektene kommer i tillegg.

For 2016 avsettes det 200 timer fra administrasjonen til initielt arbeid, prosjektutvikling og oppfølging av prosjekter innen Kompetanse, nettverk og samarbeid.

3.6 Andre prosjekter

Innflytting statlige arbeidsplasser ligger innenfor dette innsatsområdet, foruten prosjekter og initiativ knyttet til etablering av arbeidsplasser utenom de bransjeavhengige innsatsområdene.

Lierne kommune må forventes å ta et særskilt ansvar for arbeidet med innflytting av statlige arbeidsplasser

Målsetting 2016

Innen innsatsområdet Andre prosjekter skal det i løpet av 2016 etableres 5 nye arbeidsplasser i Lierne. Totalt for innsatsområdet skal det fram til 2021 etableres 30 nye arbeidsplasser.

Strategi

- Q. Kunnskapsgrunnlag.** Utarbeide oversikt over det offentliges planer for reetablering/flytting av statlige arbeidsplasser, avdekke Liernes komparative fortrinn. Strategisk og planmessig påvirkningsarbeid mot departement og nasjonale beslutningstakere sammen med Lierne kommune.
- R. Gründere og nyetablerere.** Støtte opp under konkrete bedriftsutviklingsprosjekter fra gründere og nyetablerere – uavhengig av bransje

Strategi	Tiltak	Prosjekt mål	Resultatmål 2016	Budsjett*
Q. Kunnskapsgrunnlag	Utarbeide oversikt over planer, avdekke komparative fortrinn. Påvirkningsarbeid mot beslutningstakere	Økt kunnskapsgrunnlag dokumentert i en mulighetsanalyse	0 arbeidsplasser	100 000
R. Gründere og nyetablerere	Støtte opp under konkrete bedriftsutviklingsprosjekter fra gründere og nyetablerere	Minst to prosjekt gjennomført	5 arbeidsplasser	300 000
Sum			5 arbeidsplasser	400 000

* Prosjekteiernes egenfinansiering samt eventuell annen finansiering i prosjektene kommer i tillegg.

For 2016 avsettes det 200 timer fra administrasjonen til initielt arbeid, prosjektutvikling og oppfølging av prosjekter innen Andre prosjekter.

4. Budsjett og finansiering

Finansiering 2016

Finansiør	Andel i %	2016
Staten/KMD	64,4 %	9 000 000
Nord Trøndelag fylkeskommune	17,8 %	2 500 000
Lierne kommune	17,8 %	2 500 000
SUM	100 %	14 000 000

Kr 1.309.799 i ubenyttet ramme for 2015 overføres 2016 og inngår i finansieringen av Staten/KMD sin andel for budsjettåret. Behovet for ny kapitaltilførsel i 2016 fra staten/KMD vil være kr 7.690.201.

Budsjett 2016

Innsatsområde	Avsatt ramme til prosjekter	Avsatt timer fra adm**	Kostnader ***	Sum
Reiseliv, mat og opplevelser	1 100 000	500	275 000	1 375 000
Industriell matproduksjon	6 200 000	400	220 000	6 420 000
Eksisterende næringsliv	2 890 000	500	275 000	3 165 000
Attraktivitet for næringslivet	1 000 000	200	110 000	1 110 000
Kompetanse, rekruttering og nettverk	700 000	200	110 000	810 000
Andre prosjekter	400 000	200	110 000	510 000
Sum	12 290 000	-	-	-
Sum timer til prosjektarbeid	-	2000	1 100 000	-
Administrasjon*	-	-	-	610 000
SUM	-	-		14 000 000

*Totale administrasjonskostnader – sum 1,71 mill basert på 2 årsverk + driftskostnader, utgjør ca 20 % av totalbudsjettet. **Av dette er altså ca 610.000, eller 6 % ren administrasjon**, resten er prosjektretta arbeid (se under).

**Avsatte timer fra administrasjonen til initielt arbeid, prosjektutvikling og oppfølging av prosjekter. Totalt 1,2 årsverk tilsvarende 2000 timer (daglig leder 50 % prosjektarbeid, rådgiver næring 70 % prosjektarbeid).

***Basert på internkost på 550 kr pr time (totale adm.kostnader delt på tilgjengelige timer)

Prosjekteiernes egenfinansiering samt eventuell annen finansiering i prosjektene kommer i tillegg. Det er et uttalt mål av omstillingsmidlene skal bidra til å utløse andre midler

Det legges til grunn at PLP skal brukes i alle prosjekter. PLP er en prosjektstyringsmetode og et begrepsapparat, utviklet av Innovasjon Norge. PLP opererer med faseinndelt prosjektgjennomføring, fast organisering og faste roller, tydelig beslutningsprosess og gode rutiner for oppfølging og kvalitetssikring. PLP legger vekt på personlig ansvar, forpliktende samarbeid og resultat. Se mer på www.regionalomstilling.no.

Når det gjelder bruk av midlene henvises det til vedtatte “Retningslinjer for bruk av omstillingsmidlene i Lierne”, vedtatt av styret i august 2015.

Kontaktinfo:

Tor Erling Inderdal
Daglig leder/programansvarlig
Tlf: 40 47 06 77
Mail: tor@lierneutvikling.no

Tove Heggdal Ingulfsvann
Rådgiver Næring
Tlf: 41 40 68 68
Mail: tove@lierneutvikling.no

Følg oss på facebook: www.facebook.com/lierneutvikling

